

G

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

G., A.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

běhoum cizlý, podělný pruh plátený na ubrus'
podle Tischläufer
na slov.: nástolník
autor doporučuje n. pro spis. jaz.

A. G., NR 1, 17, 154

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Stoloběžník 'idžny', podělný fruh plátek' na ubrus'

podle Tischläufer

autor doporucuje pro spis. 722. slovenské 'nástolník'

A. G., NR 1, 17, 154

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gebauer, J.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jevy

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj: - jmenne' frany

v stě. čistě velice rozšířený

" Co se jich zachovalo a co v j-ě spisovněm zachovávatí dlouho ude' usus (občij, zpravo) dobrých spisovatelův. Toho se sluší držeti. Co jest přes ude'u, nejsou archaismy, vybiž řeči strojená, kterých do j-a spis. uváděti nesluší. "

resp. - Strom jest velič
pole jest velič
zahada je velič

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
Jelčkův II 87

Jméno tvary **Adj.**

utvářeni uad rozsah uzna'eni'

bráva je zelena, bráva je černa, žilka je folbra
nespr.

Jeb. Sebrine 331

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jmen. Ivan **A**dj. v předěsaku

Bartoš vyřadovol

Jež si se souhlasit, ale při se věc nemá přepřinat

Bilý NR^v 4, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Číslo řádové v letopiscích

Bartos šl pro důsledné zachování

Jab. více souhlasil s Bartosem, ale připouštěl i jiný způsob:

<rohu osm náct set je tase du des a beho>

provi' způsob je funkce rozložení, hodi se do 16. st., " kdy
nebylo co dělat a co myslit "

BIL. NR 4, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gebauer - Dobruška (masd. - l. podle mes)
Ulnov I, 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spěl. - n. a. s. z.
Jebauer - Eob'saku' Gotla // - e

coul, -u // -e

loral, pl. -y // -e

titul, -y // -e

artikul, -y // -e

Jebauer I, 78

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Dokl

B. 6. 7. pl. masz, neutr

Jeb. odnuda' - a'm, - a'ih, - a'mi
přifouřti jen gabl' a'ih, trestec' a'ih

Jeb. MČes I
MČes II

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Děsť
kom. pl. - a u subst. "ryba"

louky // lůka

hory // hora

mužy // - a

subst. Hory // - a

slatiny // - a

Geb. ul. I 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sehl.
Tem. ryba // duše

berla // -e

perla // -e

rapla // -e

rukla // -e

kühola // -e ...

Jeb bulas I 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sešl. toponym Boleslav, Chrudim

Dobrovský: 2. sg. -i ovyl
spr. -e sr. Jaroměř

Jed. Sešl. 327

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Dekl. - fem. - vzor East
odm. - t^v

Jeb dopis Heydukovi 9/2 1892
cit podle NR 12 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

~~Dokl~~
Jeb. - neutra podle uěsto

"doweda'vua": Eolam, v'č'č'č'č'
Eolá'ch, Eudlá'ch, j'č'č'č'č', fr'č'č'č',
S'č'č'č'č'

7. pl. - ami

"nový spis jaz.": u'č'č'č'č', r'č'č'č'č', y

Jeb. č'č'č'č', 66

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Infinitivy - Eráccemí s předložkou
uctiti, pokřítiti, poustiti

Jeb McCs I, 138

Přel Ml '00, 155

// uctiti, poustiti, křítiti, učiti

Přel Ml '04, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Pravy

nominativ s inf.

Žalovaný praví se býti ke vinen "nařadobemku
staci": žalovaný praví se ke vinen "latiny"

reces.: Jeronymu vinnu jest následovati
Luita Ouzgaurzleh

Joh. Kukul II 105

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nominál. (adj.) predikat

úzus : nom. tráva je zelená

pruště : je zelenou

Jeb., dopis Heydukovi 9/2 1892
Syllaba, J. Jeb. 1986, 141

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řady

Gen. vaxba u sls

řafor: Orel much nelapa'

nezafor: řadati, pobřeborati, strůci se, dolladati se,
flarati čeho, řati se čeho aj.

Jel kelw II, 13

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Justič. příslušný,
doplňkový

tráva je zelenou
nespr.

X bohatec stal se člověkem
spr. chudým

Jed. č. 331

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Instr. predi Eat. adj.

brava je zebnou

opr. — a'

Jeb. dopis Heydukovi 9/2 1892
cit. podle NR 12 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Paš. reflexivní

Job. dával přednost paš. reflexiv. před opsaným
opíral se o autoritu Palackého, podle některých starší meti
raději tento tvar (města se otevřou)

Bardeš fontáldal za správnější paš. opsané (města Gvaz
otevřou) (Opoměnka čarobná Jaroslava
Čes., Progr. učebn. Slovan. Gymn. 1869)

žily NR 4, 100-1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vokalizace

Jeb. i: "... přimlouvám se, aby se každého těchto,
e " sebrilo, edeloli se v j-e samo vyvinula,
ale umělované shádně blahozvuku foliá-
dám za neexistence. Kde foliá' usuzobeaný,
tu smí foliáti i spidovný, na př. v slove
i ve slove, s žalosti i se žalosti "

MORAVSKÉ
Jeb. Hist. vel. I, 186
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vokalizace předložek

ve Praze, ve Chrudimi

ze Prahy, ze Prostějova

bež nad, před, přes se zbyť vokalizuje

jerové pravidlo, "které během času se trochu změnilo"

neoprávněně, pry' "pro blahozně"

Jel Šedivý 330

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vokalizace předložek

Jed. to nazývá 'přístřipšen verivonicelým'
< ve chumá'ci, ve loš >

B. G. NR 4, 103

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Afixy

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

masr. // fem. -a

fröstor // -a, zpisob // -a, frolop // mor. -a,
zaboh // -a, vzdor // -a, odiv // -a
vehlas // -a

Jebelidur II 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ba

žlyt^o, novobár^e. uahrazuje subst. verb.
prosba, trozba, vozba
nemí uafí. odpustba

J. Šte^{ti} 329

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

^{del}
-ce del.

v jaz. obec. správca

Jedl. I 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sekl.
-ce fem. cizí

2. pl. obligac || "častěji a lépe" -ci'
instituce

Jedlulur I, 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Neutr. // fem,
naruci, snidani, zásti, záduši

→ // fem. naruč, snidani, zást, záduš

Job Ulbr II 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-i' u. -i'

vyšší, dělá, víci spr. -i'
druz. výše, děle, více

Jab. 1, 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-na'

nelze tak nahrazovat každé -ni'
dostat dovolenou X učinit co s dovolením
učitelovým

Job Štěpán 329

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Neutr. // was. - 9

bricho // brich, brk // dc brko

Jeb Ular I, 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

329 — t^v u vz. čost

z nepřímých pádů místo čost

v uat. východ.

nespr. j - t^b > - t

arg: přibližování pol., ruš., lichý arg.

uz j^l: samostatnost
slovau. j - u^o

Jeb Sebrina

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-t^v inf.

„dialektismus“, novota jen u učeb. spisovatelů

Jed. Prir. kul. 200, 153

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-tel

4. pl. přátely, časately „novota neprodukována“

Seibelus I, 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jednotlivosti
synchron
listop.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

An pro usachy rody
u Hallera a u H. Spis-u

Geb. odhuzujejars 'Skudriate'

Bit, NR 4, 103

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

an „veshod.

side, an to videti „nalezište“; ani

Jeb. Uluw II 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bel

sem. → maso (podle masa)

Jed. ul. II 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratři; 3. sq. bere

doporučuji Bartoš

Gebauer souhlasí, ale upozorněje na odlišný úzus

bratři. (le're)

Bř. NR 4, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co „nehod.“

lide' co to videli nalezite' : Eder
Zvetina, co jsem ji utradil - „- Ederon
Jedle 11 92

uvesto, co jsem tam byl nalezite' Ede

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co

veter. "ob."
žena, co tudy šla

Job. 11. 72

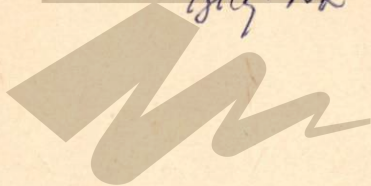

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čtyři

Bartošovi se víc líbilo než čtyři
Geb. sice souhlasí, ale upozornuje na jiný úzus Bratři
(čtyři)

Bil. NR 4, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

di'ro

v pl. podle ryba i di'ry ...
niš. di'ra, 3. - um

Jed kulew I 66

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dle²

podle svědectví Geb-ova syna Bohuslava Geb. prohlášen:
"propter", u ně "foelle"; dleby' výzu. dal předložce tetřev Haudra
2 uznanosti v padělcích

B. Gebauer NR 3, 123

S tímto red. : "foelle" je starší (srad u ně u Věhrda, nepochybné'
Dohlady ze 17. st.)
t. 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

He²

možná se upravem u: podle, vedle

Jeb. Pr. Ml. '04, 358

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Broždi' // Lvašnice

oboj' ve spis. j-e

geb Šebíne 324

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fol druhá
křesť

stč. fol druhého, třetího
„novotvary“

Jed. list II 99

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hledati čeho

"v j-e ob. a dílem i ve spis." co

Jeblun II 105

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeden v adj. jediní

typ < tohle je jedna radost! >

137 Rostko NR (1901, 29), by' foďle (Es war eine Freude), nĕm. neurč. člen

2 třetí lid. tohle sama radost, jidiva' radost, nic než radost
něm. Bab < cele' u'dobi' je jedno jezero > ein einziger See

< je jedna rána > < jedna modřina >

3 jeden (jediný, pouhý, sám)
mno. < Tam ječmen je jeden jediný pchač Barňák Slov >

< zistal jsem jednu stěnu, wie eine Wand > genu. ?

< je to jako jedna fořala > asi čes.

"něm. je vlastně jen, kde jde o množ. jednotlivých jedineč. splývají.
citi v jediný v předst. obecně anebo jen ve f. Sci. ulehčí vřoť
< noví domě je jedna síň celá. >

< je to jedna bráda // bráda >

zbarovodi luhom jaz, frohredem dol. vrazonetr
fuzovdo na jeden (stejný jako na svět. i siluži')

Jeb NR 2, '18, 131-3

jeden každý' podle ein jeder

< jeden každý' forståvá z deň, bčta a jedna, sři. každý'
člověk // tvor se sřlává z ... > NR 1, 17, 212 (C)

byl každý, něm. ein jeder; chacun; ciascuno, ognuno; unus quisque
čsl. jedin' každý

u Jg z Čer Herb, Prát, Kom.; Halš: každý jeden
v KralBib 36x

neznámo v lid. ml., silnějši než každý: "ty se každého přátel. přednětu sřvěpřičho
& nejare' sřvěpřičho"

nebojme se ho užívati
frat jeden každý' - frázová na obou částech, sřlověpřičho
(Práv jeden každý')

Jab NR 2, 18, 134

jeden druhého

netužte jeden druhého

spr.

Jeřábek II

88

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jednou toliž

< ještě jednou toliž

l. dvadvát toliž

Jeb kuluv II 107

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeji' vesel.

stč. vesel. jeje , před 500 lety se začalo sklouňovat
srov. sch. výgov, výřin, výřivost
"Opravce" zavadi umete vesel. tvary

Jeb Šebine 328

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ji' uel.

od ji' bratra

sp. od ji' bratra

Jeb. dopis Heydukovi 9/2 1892
cit. podle NR 12 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[gen.] japi' bratra

"jaci'si fajni uzuali za dobre"

Jeb v dopise Heydukovi
9/2 1892

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[gen.]

jeji' bratr , 2. jeji' bratra

arch. m. jeji' ho

Jeb. Ular II 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeji' uesbl.

pet set let : 2. jejich bratra, 3. jejine bratra
povuste' proti tradici

Jeb. dopis Heydukovi 9/2 1892
Syllaba, J. Jeb. 1986, 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeřich dům

2. jeřich domu

dial. jeřichs domu

Jeřichův II 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeuž

pro všechny rody
u Halba a uct. spis-u

geb. odsuzuji jako "šledekia" 4

Big ND 4, 103

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeuž, jesto "nerhod." 4

lidel, jeuž to viděti

lucika, jeuž jemuji utral

"nalezište" 4

již, Eder

— " — již
Jed. uluv II 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeuž, jež
ustrouká "odchylkou"
tělo, jež pro nás střeží vše
tys ten, ježtos svou hvězdičkou drozdit

Jab. 11 72

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jihl. zpráva

arch. II. kategorie jejich

Jablun II 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Karamzin

F. g. - y'm, Spr. - em

Jeb McCes^v, 110, 127
Petr McC^v, 100, 142

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ber, kre // n. kre

Gebäude I, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kuře

arch. slavie' // obyč. - y' kuře

Jeř kulw II 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kost^v

„jaciš' páni uznali za dobre“⁷

syn - kost

Jeb v dopise Heydukovi 9/2 1892

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kraj

kválová z kraj světa friska
atrance, spr.

Jablon II 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

leu, luu // "oddykrou" vč. leuu

geb uluw I, 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lice

fem., spr. neutr

Jablun I 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ličem[✓]

neolog., základ: líceti, význam past, léčení
spr. líčení

Jeb Sebrna 329

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

liceně

nerozp.

Jeb. LF 21, 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

326 křelo za Jg

7 křelo < tho 'lehro'
'chyba e zavřkla

Jeb Čtrnec

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

napamět^v

průj je chyb. napamět, ve skuteč^u je to spr.
srov. špodlilany, narschvál

Jeb Ševřine 329

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obdivovati co

op. obdivovati se čemu

Jedlitz 1800, 332

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ocel

sem. podle kost
"odchytou" masz

~~Job. 11. 69~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

polovice

byl jsem v polovici cesty // v polovici cesty
v polovic
atracce, spr.

Jedluluv II, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Porečí', Uzeřeči', Uzeřohři', Vrchlabí'

→ // Poreč, Uzeřec, Uzeřohř, Vrchlab

Jablonov II 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poslednější zpodob.

poslednější nejdoba' mi se

opr. věc poslední, věc poslední zformulová'

Jablonka II 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

post

dialekt. rozdily : masr. // fem -

Jeřábek II 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prosečí dial. sp. procesí
Gebelno I, 44

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prositi za co // o co
oboju' spis.

Jeb Šetřimel 324

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řediti / ředitelství co

hrubý germ. „nyu“ tak oblaženy“

Jeb.: „Tedy se všechno ředitelství: utrat se ředitelství (u. odevzdání),
otec znovu státě ředitelství (u. postupně).“

K Jarabcovi: „Kdo vám to slovo říká, naplňte mu do očí.
Jinak si už od neustálého frzování narůstá neformizeme!“

J. Jarabec, Gebauer Brunickem,

NR 1, 17, 72

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frjpati

"jacisi fani uzuali za dobre"

sp. frjpati

Feb v dozice Heydukovi

9/2 1892

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frjpati

sp. frjmuoti
nesp. novota

Jeb. v dopise Heydukovi 9/2 1892
cit. podle NR 12 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frýmouti
frý. frýiti, lomomyuuru = frýmu
analog. frýmouti frýder

Job Šebřine 324

novoháři: frýati, analog. podle frýal
porušené skalebo'ázu t. 327-8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

früjmauti

puristé' doforuáři' proti tradici' frájati

Jeb., dopis Haydukovi 9/2 1892
Syllaba, J. Jeb., 1986, 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

~~Gebauer - wstřevst 1-2~~

připnouti

analog. podle přípun
novobáři: připjati podle přípjál
porušení státního úzu

Jed. Sebrna 327-8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Prati; 1. sq. fišce
3. fl. fišce

Bantosovi se liby tvary neprichlasovane
Gel. sice schvatal pochab netde tvary neprichlas. (fostli, fostli
už ani neexistuje) ale upozornije na Koriniv odfor
(Eton oznacije by to tvary jako „dvostepedí“)

Bely / NR 4, 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozumět čemu

„v j-ě ob. a dílem i spis.“ čemu

Rebular II 105

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slza

pl. slzy // - e ,
2. pl. slz // - l

Jablun I 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

$\frac{1}{2}$ < byl jednou jedenkrát a $\frac{1}{2}$ měl tři dary >
spr. ten

Jeb MPC I, 110 (2)
Vilka ul' 200, 142

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

reciti co
spr.

čemu

Jed. Mor. Mu. '00, 332

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vole

2. sg. -e podle stč

rym' 2. sg. -ete

△ Geb Velut

Syll J Geb 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pry < prej < fraj < pravi
3. pl.

" domněle spis. tvar pry

Jeb Ulus I, 36

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

učení zrodil.
jeden učení

sp. učence
Jeb. Lelwa II 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zítra < z jitra
zejtra < zajtra

Jeřábek I, 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bojovník bojovník

Ev. O.

„- resp. utrošeno“

Feb. 1881 I. 810

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

¹
číslo 2019   ars economica

Prisp. Rozs.

" Slov umělé tvorene " 4

Jeb Skl I. 164 b

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

^{vv}
čestidlný' (?)

slow klem

"nemety' jedn. lat. particularis

Jed. čl. I 170 a

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šinejší čimtel

Ev. A Galat

"překlad netrefný, slovo skrojené"

Jeb. S. I. 1769

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čirupad efficax

MamA

" slovo stroje " Qb 56 I 178

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Dvoosmět

pry vejdy' balen

* celidonium Prášp

celidoneus

„strojené“

Jeb Sk I 191a

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

desítazn, - i f. decalogus

trisp.

„učitel“

Jeb Slz I Bla

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Aljau marš.

trund svateho Jaua Aljaua, prijiti
Les Sir "prijiti dlouhy, uobny"

Jeb Sk I 2572

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobroděda   dobrodini'

beneficium   Präsp
Slov Brn

„suad * Dobroděte stl Blagoděte
„-děte se bylo stalo beuz'cu“ donum“

Jeb. S. I. 270 a

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dolo'v

"byva' darto pri slovenich, Gbra' sama
sebou vylouvaji' pohyb shoda dolo'v"
sstup z nam dolo'v ML
dolo'v secebi Dall
Spadl dolo'v Puskleu atd.

Jeb Slk I 289 h
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dolov jiti

"vlivem něm."

ni usra' noc velmi sč doluov

uart

Jeb sč I 290a

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

honositedluy
si non esset deferendum eius patri
ac uelulo d-cho totiz zakord'no - jeho
otci sebo E.
"příklad nemely" 4

Jeb SK I 299

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

druhohlas ~~4~~

praedicatum

^{maso.}

lov klem I 8419

(x prvohlas subiectum)

"stroje" 4

Jeb Slk I 8419

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dvař^v

dialogus

Průp
"strojené" 14

Jeb 82 I 362b

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dvě ulice // dvo-
dialectní mas.
„Štopené“
Lif Hier. & Paul.

Jeb Sk I 363a

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dynchorati

∠ fūnchen

biliti

vápucen

sádrou

ratirati

Slav Klein

Lact

Jeb. Sl. I 379 B

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

erckaf wasd.
kafér

< Erzkaufert

Wintobr
Jeb 566 I 3766

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fald max.

↳ Falte

Kruhl, Orloj, Presp.

Jeb Sk I 378 b

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fasovats: < fassen

Radl

Jeb. II I 380

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fr^v majstr
uhostr

KoEB

Jeb 82 I 353 f

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

folkovati

↳ folgen

nádedovati, poslouchati → hověti, slovi-
vati

Thadl

Kor Wan

Jeb Sk I 385a

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

grund mit // beunt püda, Grund
Vieh K, KolB pümes. Fließ.

Jeb Slk 3959
I

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hofar ta nevěsta, spoležně domu nevěstěho

< hoffart Hus

Jeb SGG 4498
I

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hudební (2)

organista
"strojené"

Bolite

Jed. Stk. 516 a
I

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hvězdopad Sternfall
Přísp., Slovkleu, Pozř. bez pozru.

— plaz planeta Slovkleu
"strojeuc"

Jeb Sll 5186
I

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Chovatek (H) host

vetus observantia

Seko E

"příhled neměl" 4

Jeb. S. 548 a
I

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jednoduché

* monoides Slovo Kleus

"strojené"

Jef SČ 6176
I

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

~~2391/39~~

jednotložka

unicuba unius vici ukor

Lact

"strojane"

Jeb 86 618 A
I

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jednospojnost spojeni v jednotu

Jeron Mus
"Strojenci"

Feb 26 1919
I

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jež(e)

relat. absol. nč. ob. co

"by'va' m'osto nálež'it'by'li tvorú zájui vztaz.
masc. jež' qui, fem. jež' quae, neutr.
jež' quod" [viz příkl.]

"by'va' dále m'osto vztaz. přísl., spojrou"
[viz příkl.]

Jež' Slk. 6136

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

jinorozený
Pulch "kmete" '9

jinorozenec alienigena Wam F

Jeb Sk 651 b, a
I
"kmete" '9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- koněbodec   hippocentaurus

Ezop

Jeb. Ill. II 92 b

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

konovožec

hippocentaurus

Lact

„umělé“

Jeb. S. S. II 9.4.8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-kruch, -a < stěm. geruch
povět dobrá - nedobrá
Zaw.

Jeb. Slb. II 1608

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brumfest // grantfest, -u m.

základ

< grantveste
Grundfeste

Štít aj. [redacted]

Jeb Sll II 1619
[redacted]

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kuročar

čarování z Eur?

* orno (mantra)
slor kleu

"stojení" [redacted]

Feb 182 II 182a

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

leviti 3

"jeu ve vrbah, kde vule druceva se rozumí"¹⁴
[Samuel jest 2-voli Saolove vzbuzenem]
Hus "Samuel tomu chitel"

Jeb Sk II, 4a

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ludotvarec

Edo ma' lidskou tvorbu

Lact

"strojeci"

Jeb Skl

~~II 287f~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

microzemny' } "brojeuc" 4
ti }
geometria slovku

geb. Sl. II ~~3396~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

městec

"umění, které vede k správnosti"
"měst"

Lact

"stojane"

Jeb 562 II 342a

městprava
rozš

městprava
slon klec

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

meno 2

"odchytkou"
Pulz

Jeb Slk II 3669

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mudroslavenie vaticinium
Slovakem "příklad nemety" 4
— myslu slov-klem philosophin "strojené" 4
mudroua Práj. Roz. (philosophia
"strojené" 4

Jeb Sli II 475 b

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gebauer - Ertl

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subst. verb.

"E stavovské správnosti inkomické nebo proti užívání
podst. jm. slovesného, sebe hojněji, čiastí uakmíte
frázidnyh. Pouze z důvodů slobových jest radno
užívati místo podst. jm. slovesného stve' jest významu
abstrakt., pokud možná výraz konkrétnějšíh.
a názornějšíh, tj. člověk stva uče, nebo inf.
nebo přichodněu. Uvažba je dočoudněh, studičh,
stvá se uakiziva v uakmádu za výraz je dočoudněh
studič, není o nic konkrétnější."

Job. Ertl Helw 6 230

Źeugma slovotvoruá'

země- a děječís

zpr- zeměčís a děječís

Jelb Erkl 1, 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- telný

říd. jména ve (i)telný se může říci u ně
řádkování něm. říd. jmen a personou - bar

hmatatelný u. uahavý

neodvratitelný u. neodvratný

neuvratitelný u. nezvratný

neproveditelný u. - co se nedá provést

~~1111~~
Jed. č. 1, 87
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

absence

zbyt. u. přítomnost

Jab. 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

adaptace

zbyř. m. úprava

Job. 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

banáči

2 Gf. m. všední

Jeřábek 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bod. č. 1000a

v tom bodu jsme započali

č. v té věci

Plušt

Jeb. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bodný č. čilý, veselý
vli nem bieder "dobrý, rádny"

Jed. Ort. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cena

za každou cenu

č. každému zřetelně
stačí co stačí

Jelčák 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cesta

fi'sennou cestou Weg
o fi'senné

u'ruou cestou

o u'ruou z'f'isobem, u'ruou
f'roshady

Feb 1, 1896

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo <blávnost>

reim

č. učivo^u fotograf, díre^l

Jel. Ex. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čítati.
město čítá 5000 obyvateli zálit
to. má

Feb 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

daleká minulost

spř. dávná X spř. daleká budoucnost

Jeb.-ortl MC 1, 144 n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

defraudace

žyl. u. zpronevra

gebirt 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

den

dělati si z toho dobrý den

č. trojiti si z toho šáby, smích

Jed. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Deník

„ve dne, na den“

vlivem täglich „čazdodenní“

Jed. díl 1, 1937.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dimense

zšt. m. rozem^vz

Seb Erdl 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

disciplina

zft. u. Sa'zen'

Joh. Erdl 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dlouho

jistě u nás nebyl
se značím
je tomu

spr. dávo

X spr. dlouho jistě u nás nebyl

Jeb-Entl MC 1, 14/21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

doznati celho i. doznati se k vinnu

< opravy, zmeny, porazky >
erfahren

č. byti opraven
zmeniti se
utrpeti porazku

Jed. Erb 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

držeti husy, řeč, vāolu, službu halten
o. unti

Jeb Ford 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

drzeť na toho

č. dát

geb. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

efekt

zbyt-w. učineč

Jeberk 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

falsifikát

zlt. w. paděl

Jed. Ertl 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fatale

26. ún. osudny

Jab. Ertl 1, E 250

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratři
velkou úlohu
hrali

č. unti velky význam

Jedl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hra

naše zájmy jsou ve tvé iu Spiel

o. jde o ně

Geb. Entl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chlouba

přítel předchází pát

X děti jsou chlouba kodiči

X velikost národní

Jeb-vel MC 1, 144 n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

identický

zbt. u. totožný

Jed. vyd. 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

imitace

žyt. m. napodobení, -ina

Jednotl 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jad muolo 'neurc. muozisti'
tal muolo

X kolik 'urc. cislo'
total

Jed Erel 1, 144 u.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jedná se o 4

es handelt sich
o. jde, běží o to

Job. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jednoduchý
X opal: dvojitý, složitý
prostý c uhlédaný, přirozený, snadný

geb. Antl 1, 1842.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

již ne
již nepřijde 'doba jeho příchodu minula'
X více nepřijde 'již nikdy ne'
Jed. Ev. 1, 144 z.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kasa

zbt. m. forladua

Jib. Erb 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kláštří předání

legu

č. kláštří

Jedl. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

konduktér

Zg. u. převedci!

Jed. list 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

konference

Zyř. u. souběž

Jed. Evk 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

konstituce

26. ún. ustava

Job. Ertl 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kontrola

služ. u. dozor

geb. Ort 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kořeniti či koření přiměti

↳ moc koření v lidu

Wurzelt

či pochází z lidu

Jedl 1, S 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

knihy schodit decem

č. braditi

Jeb. Erkl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

léčba

"řlýž." m. léčení

Jel. Tráv. 30, 471

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

legitimní

obst. m. zálohy

Jednotl 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ležeti:

<ta kloba mu ulezi'>

liegt
č.

se pro nej ulehodi'

Feb 1, 1826

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Chodský

spr. pen. de vsem l-y'

X to je mi l-o gleichgültig

o. to je mi ~~_____~~

gebirtl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lustiti

řešit úlohy, problémy ...

X lustiti hádanky, učitelská psaní

Jed. vyd. MC 1, 144 n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

luxus

1288. u. präp. ch

Jed. Erb. 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mezitím (mezi začátkem a koncem)
X zatím (co se toto dělo)
Jedl 1, 1442.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mimoriadne prijati

X m-ě vlied' außmordentliche

o. uobzdepu

Jahrbuch 1, S 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mezi + inf. č. byti povinen
ou ma' stouati soll
o. ou frý stane

Feb 1, 1946

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

měřiti č. "přeměřovati"

<průměr měří 5 cm>

mißt

č. je dlouhá 5 cm

~~Jeřábek 1, § 246~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rab' duouti

rabiediti 'fohuouti; přiměti'

vlineu aubietu rablo duet. v'znamu

Feb Ertl 1, 143 n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

uáled   č. pohled do čeho'
špatný uáled o čem
Ansicht

č. uálení o čem

Feb 1, 18246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nahlédnouti / nahlížeti   č. do čeho
n. chybu

č. pokopiti, uznať

Jedl 1, 5246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nacházeti se

~~byl~~ < statek se nachází v pořádku >

sich befindet

č. je

Jehlo 1, f 276

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

najímání

nájemník byt napíma', domá'ci' se' pronajímá'
Geb. - Erb. MC 1, 1443

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nalézati se

< byt se nalézá v přízemí >
sich befinden

č. je

Jedl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nalezeti uelouu, uelam

X pravitel uelam, uel. uelouu

geb. 1, 1442.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

valoženy' c. n-é maso

sem dobře valoženy' aufgelegt

c. sem v dobré vůli, ualadi'

Jeb. 1, S 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na'padny'
für. 'na'rod si čim'ci'
'na'rodny'

podle auffallend 'v oči bji'u', 'vlastni'

Jeb. Entl 1, 143 n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nasledujici osoby (i) folgende

č. 740

Geb. Erbl 1, S 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vechati č. 'nebráuiti'

vechal se oholiti
er ließ

č. dal se

Jeb. 1, 5 2 1/2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Niveau

zbyt. u. ukoren

Jed. Erb 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

noha

na svobodné noze

auf freiem Fuße

č. na svobodě

svobodné apod.

Feb. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nuance

zřet. m. odstih

Geo. Ertl 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obdržeti

dostati: (bez vlastního práva, přičinění)
list, nebovice

obdržeti úřad (dosáhnouti)

geb. entl 1, 144 n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obličej
smáti se rovnu do o-e
spr. do očí'

geb - Erb MC 1, 1442.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obličej

dělati rysej, vrzuty obličej

č. tváří se vrzuté ap.

Jedl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obua'seti

č. 'usiti' 'oleu'

šoda o-i' 100 Kč bestragt

č. čim' 'dela'

Jeb. Entl 1, 5 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obuv

Betrag

či částka, suma g.

Jednotk 1, 5 2/6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obvyklý 'navyklý cenný'

X obvyklý 'ne zvláštní, pravidelný' >

číslo 1, 1472.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odehrati se

bitva, vražda se odehrala sice abspielou

č. byla svedena, spáchaná

Jobertl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odhládati.

neopřebný sít

X v. Sabat, Eloband ap. ablegen
č. vláci, sundati, sejmouti.

Jed. Evkl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odkrytí

tvář X objeviti Ameriku
odhaliti sp. kanti
komu's

Jeb.-Entl MC 1, 749m

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odpadnouti / od
schůze, zahava, učitelna odpadá' abfallen
č. se učoua', sešlo s u'

Jedl. list 7, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odporučiti

č. (održati)

O. domu službu

empfehlen

č. doporučiti
poraditi

Jed. list 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odpovědnost

nikdy nelze odpovědnost x. položit toho,
& odpovědaui

Jeb-Ertl MC^v 1, 144 n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odříznouti

možno

abschneiden

č. aduiti

Jed. Erb 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odstraniti

č. 'dati stranou, udyti'

X slovu

č. vyčistiti

beseitigen

Erivdu

č. napraviti

Jeb. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohléd

v tom o-u

Rüchricht

o. po te' sbduce

~~Jeb Erdl 1, § 246~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

okamžitě

co trvá okamžitě

jeu o-ě zaměstnan

angeneblich

Jed. list 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

olejomalba

Ölgemälde,
sfe-olejová malba

geb. Ende 1, 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

opět 'po druhé'

X zase 'po druhé'
(jak, však)

opr. někdy ja', někdy zase ty

geb. č. 1, 144 n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ostrý kříd, evod

sp. bystrý

X ostrý miz, ostré slovo, ostrá chuť

Jeb.- Evk MČ 1, 144n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

otvorené
ulavits offer

č. přímo, bez obalu

~~Geb. 1, § 246~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

otvirati

schizni

öffnen

o. zacivati, zakajovati

Jobork 1, E 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pad
rozšlupit' pad

Fall

o. véc, přizad

Jed. odd. 7, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pa'd

na kazdy' pa'd

č. kazdy'm zprohem

Jed. odd. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pad
v padu kouze

č. v čas kouze, bude-li kouze

~~Jed. Erb 1, § 246~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

paupati:

v síni paupje Tma herrsch

o. je

Tebert 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

parostroj

Dampfmaschine

Stř. parní stroj

Ječ 1, 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fest

jednati na vlastni fest
auf eigene Faust

č. na vlastní vrub, o své ujmě

Feb 11, 1896

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fi'slati na fi'salu, na Eoho

X fi'slati na v'body pfeifen
o. Eastati na v'body

Jel'vok 1, ~~98~~ 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

platiti

to platit valem

č. to se týká vaš

Jednotl 1; §. 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

platiti za bohače gelten

ci lybi porla da'u

Jeb wll 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podle kati

to nepodléhá řádnému pořezbuostem
unterliegen

č. 0 tom není pořezbuost

Feb. 1, 18 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podvázat bradu, náuu

X podvázat volnost
unterbruden

č. 242iti, 242iti

Jeb Echl 1, 98

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pomoci' spr-jen pomaha-li' Edg

šl'icē, sekerz, ohne mit Hilfe, mittels

o. šl'icem, sekerou, ohne

Jeb End 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poslední

šlechdy stříbrné a zlaté, poslední pane po
obci

letzte

c. tyto

geb. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

posle'ne 'forději'

X Současně 'na Souec'

Gebäude 1, 144m.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

postra'dati

postra'dam te' knihu [pobíral bych ji, ale nemám

X polřešuji ji' [nemám ji']

X schází mi [nemám ji']

Jeb-Erik MC 1, 144 n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fontati:

jeem fontati na listu gebunden

Joh. Erb 7, S. 246 (?)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

precisní

288. III. přesný

Jed. Erb 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

projekt

268. m. návrh

Jeb. Erb 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predharovati pre east

X nežom chyby vorwerfen
č. vytykati // vyčítati // delati uue
somu chyby v'čítly

Jed. Ord. 1, § 276

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frödhizky

delati souu frödhizky Vorwürfe

o vytydati souu chyby
vyčítati

delati mu vřitky

Jed. odd. 7, S. 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predskovorati

↳ prezident p-uje hlavu statu > vorstellen

č. je hlavou

geb. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frühmann!

chyl. germanicus

Geb. Eitelw. 1, 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prichuati / pricháueti ovce jinam

X skody
prichuané zpravu

č. zveličovati, užitkovati. ep.
prijati ep. zpravu

Jeb. Ord. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fröhenauti skedui

X rozfory überwölben
to. urovnati spory, usouřiti je

Feb 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

presaditi rostline

X uředníka

über setzen

o. přeložiti, přemístiti

Ještěk 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

früchaset

ta kohlina
stakza

u nás nepřichází vzhromem

č. nevyptuje se

Jed. list 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pricházeť v úvalu in Retracht Roman
< ta odoľnosť nepricházi v úvalu >
č. je se to netýka

Jeb. Erb 1, 8 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

průkazně

to je p-ě společně nakupován

č. arcí, ovšem, zapíše'

Jed. odd. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

früherer

č. 'za—'

to je frískřeno na dvěma' poměry zugeschnitten
č. frískřeno jim, upraveno podle will.

Jed. 1, 8 2/6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prítahuati: lod' s brichu

X prítahuati si nemoc zuzichen

o. uloviti si nemoc
uhuati si nemoc
utrziti

Jed. vyd. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prodělání otvor

X příhody, uemoci durchmachen

č. ~~zariti, zarusiti~~

Jeb. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prohřady č. 'Gomichy'

prohřady na cestu Mittel

č. jense

Jedl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

redukee

zbyt. m. zmešeni

Geogr. 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Melms

zřet. m. odvolání

geb. Erb. 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

role

světlo stojí v rohu, spr. v souč.
Jeb-Entl MČ 1, 144 n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rostly' peřné, čiré ap.

X není rostly' své úloze

č. zastáči' na svou úlohu

Jed. č. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozhodně č. 'bez váhání, rozhodně'

rozhodně to nevím absolut

č. napisto, napisto

Jelčák 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozličný!

může být i barev rozličných
barva petroleje a barva chřepky je různá
Evěti rozmanitých barev

Job Entl MC 1, 144.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozpadati se

'rozkladem v časy vríti za své'
< šat, slát se rozpadl >

X Suha se rozpadá ve tři části
zerfällt

č. dělití se

Jel. outl 1, § 246
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kada

cela' sada lidi' gause Reiche
o. mnoho, melni mnoho

Jed. ~~Ex. 1, § 246~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řada

přišla řada na muu

o - dosto na muu

Jeb Estl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Káda

je Káda na muč

č. došlo na muč

Jeb Erdl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Řada

v první řadě je!

č. především

Jednotl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Samotou

mně samotnému

činnému nikoli

X mně samému

či mně, dokonce mně

Jeb. Erb. 1, 144n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

seděti

šat mu dobře sedí' sítst

c. padue

~~Jubertl 1, § 246~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

seriosni

268. u. v. 268. u.

Feb 1, 1880

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

silá

powoena' učitel'ská, vědci' Kraft

č. powoem' vědci', učitel
vědci' osoba

Jelčák 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sklep

priv. mesto zavien
vlineu Gewölbe¹⁾

protor zarlemity¹⁾

Geb Eitel 1, 143n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šrouby!

X šrouby!

Jed. č. 1, 1442

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slouží

nastroj s-ici' & zvedání dienned
č. nastroj (určený) & zvedání

~~Job 1, 5 246~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

smíla

to je smíla, ma' smílu. Pech
c. to je svízel, ma' vestěti' af-

Jel. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sua'seti.

stopice nejce uese // sua'si'

X huyz je blade

Jeb-Edl MC 1,144u.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

současné 'v téže době'

X zároveň 'v téže době; vedle sebe'

< u nože je s-ě vytvořena >
sfr. zároveň

Jed. Erb 1, 144n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

současní^v (žije v téže době^v)

X vstevní^v (je těžší veči^v)
Jeb. 1, 144n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

spojivati: Č. 'odpočivati, ležiti uže de'

X štěstí spojivá v sponženosti
beruht

Jablonek 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spory c. vydatky

vlivem spártili c. nemohy, dvoony, chaly

Joh. E. 7, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

srdce

vřítí si srdce sich ein Herz nehmen
č. obelati s odvahy
osmeliti se

Jelčák 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

srdce

právnosti přes srdce

č. přímoci, sulčeti, stržeti

Jed. Vrch 1, S 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

srdce

dělati kůže srdce

č. velké starosti ap.

Jed. kůl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stati

to ustoji v me' moci   statit
o. ueni'

Jeb. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

star

nebyl v stavu vstát iu Gaude

c. nemohl, nebyl s to

~~Job Erb 1, § 246~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

studené

v hora'ch je studené, v položí je chladno,
za vlhka je sykravo

Job-Ertl MC 1, 1442.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Symetrický!

zbyt. u. souměrný!

Jeřábek 1, 8 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tajati

živ. topiti se
vlivem tappen

(nejste mudrama Solam sebe
Amabati)

Feb 1, 1432.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

taženi

byli v posledním t-i

Zug

ci umirati

Jebertl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

česne u radnice

dicht an

č. hrad u u', u samé radnice

Jeb. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tlaciti na co
drücken

o. ualéhati na co

Jednotl. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

transport

služ. m. doprava ap.

Jižní 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

světli

sloupek, vrchol, jádro cívky, vyřezání
bilden

č. byti' cívky

Jednotl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Učinkovati č. "uiti učinek"

X u. na koncertě wíru

č. brati, zřívati ap.

Jeb odd 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ujma

na ujmu "ze škodě"

X na úkor "na kámbu"

číslo 1, 144n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

upotřebiti
firmy
spr. učiti

Jeb. Erbl MC 1, 1442.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vázati č. 'uvázovati'

jeem vázati, poutati na lizto
Gebunden

Jeb. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vice přátel

uobere
č. uobere
Gebäude 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

visita

zřet. u. návštěva

geb. Ort 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vlavočín

Moldau Tein

Spis. Tým nad Vlavočínou

Gebrüder 1, 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyhodit peníze 'vyplývati'

X v. na starou určitou sumu
č. určiti

Jed. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vypiti

s pátém, se sousedem
ausgelen

č. nřtacíti s pátém

(Sue'sti se se sousedem

Jed. vřil 1, 5 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vypiti vstříc

něčímu přátel
entgegen kommen

č. 676i nářadoseu

Jab. odd. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výloha c. výklad zboží

platiti v-y Auslagen

c. náklad, úhraty; výdaje, vyčláni' aj.

gebortl 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyloučiti

podlybuvst je vy-cua Ausgeschlossen

c. netse ani dost malo podlybovati-af.

Jeb Erb 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výpis z textu vypracováno

X výťah 'stručný obsah, resumé'

Jedl. 1, 144 n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vysaditi stromy, dovést ap.

X vysaditi Eolo ztrátě, nebezpečí
aussetzen

o. vydati

Feb 1, 1826

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyloženy' č. 'prouseny' >

X v-y' nepřítel, ráz, zadrž, ap.

ausgesprochen

č. výjevy, pětina, výjevy, výloženy'

Feb 1, 1896

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vystavitě jeho ztrátě, ubezpečí!
č. vydání

Jelčák 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyfluouti cíl, úkol

X vytyčítí styčemi ohraničítí >
stavbu, trístě; věž
těž do výše vyhnati >

Feb Anl 1, 144 n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyvolati zářka

X dojem, skandál, pozornost, spor, válka ať
hervorgerufen

č. způsobiti, vzbuditi, dle podnět,
zarücht ať

Jeb. Erl. 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

záhy

vstal záhy 'v pravý čas'

X brzo 'rychle, včasce'

Ječ. Č. 1, 144 n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zaneštri

č. 'doubtri'

X do Emly cintragen

č. zapsati do Emly

Jeb Erll 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zdati se + inf.

zdál se toles nechápati; raděj: zdálo se, že toles
nechápe

Jeb Erb Sadaba 8 218

Jeb Erb - 1 - 9 0

Zdati se byti + adj.

zdeš se byti churav, spr. bez byti.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
t. 9 245, 828

zdržovati se

o. 'čas praziti'

X zdržovati se na venkově
sich aufhalten

Jeb. Oct 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zhasiti svíci

X svíce zhasne

geb. Ex. 1, 1442.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

černátní

zbyl. m. nepřítomný

Jed. odd. 1, § 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gebauer - Trávníček

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jevy
Afixy

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj. part. pas. u. subst. verb.

po došoučených studiích
"nečes. vazba"

Spr. po došoučení studií

Jeb-Tráv 7365 4/11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Abuz. s inf.

„napodobením latiny v j-ě spis. doby starší“
„nečes.“

⟨pravili se miš' velič' počet koni⟩
⟨Pod stínem smrdoučím se chutný býti

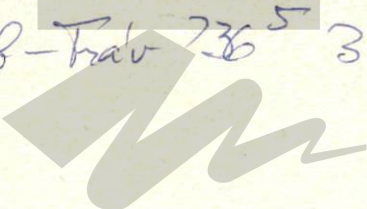
pravili⟩
⟨Vozudvati rozrasy své býti prave⟩

Jeb - Tra'v 365 343
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Aluz. fo ale, leč, mybrš, než

↳ kerwi z sobe nezna bolu, ale " "
lidi dobre' a šlechtne' >

Jeb-Tab-736⁵ 344

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jen. fischmet. m. aruz.
"Casto fies uru"

< dala v'edet, jarych u delala nemoc fies uoc
fobrovi (kuebla) >

< [Zachvat] molit mit nejasudnejšich nasledni
(Kernmann) >

< Vi'saim, jarych obevi fieserl (Klostermann) >
teš jo dovoliti, zaviviti, ziblati, zbra'ceti,
najiti

Joh. Fran 736⁵ 352
MRAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jej. vlastnosti

"nebyla' při vlastnem podnikovech, jmelna"

< sedela tam jako žena, bleďa' a vřadly'ch oči' >

spz. se vřadly'ma očima

"nebyla' v přísloucném vřamě"

< vředla tam bleďa' a plavoucí'ch oči' >

spz. s plavoucí'ma očima

Jeř-Trav 36 352

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jen. zápis.

" se časem musí hlavně vlivem hladných
vazeb, a náhrozně se aktualizem "

" Zachovávatí jej vsedy, je velmi stne
archaisováním. "

Jeb - trav 36⁵ 343

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jen zápor. m. nou. fo zápor. všech
neposludí' mu názvu
nestalo se ničeho
nevzšlo žádného spisu m. nou.
nebylo dáno žádného

Jen-Brav 365 344

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

imenne formy adjektiv

"Casem muoha' adjectiva imenne' tvorzy stracepi."

Didit se uzem dobrych spisovatelii

"Co je pres tu miru, nepou archaismy, vybir' piceu' strojenu', ktera' do j-a spis. uvadeti' nesluhi."

Didit se tu podle nou jedu. c. rodu mužs. a stied.

neni' velik, -o, proto ani nem -a

chyb: brava je kelena, kava' cena, obec uvedometa
a porodila velik rozpuštěly

Job-brav '36⁵ 305

Kompozita vznikla' neni' ovlivem
ujala se:

Eratochvíle
narodopis, dej-, reko-
ostrostriek
dalekohled

Tipy obilky
obilky

-kozny

velelavny

~~svetlobatny~~

velroobchod

rychlavaz

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
Jek. Trav. 36⁵ 90

Nov. sq. propria u- gen. possessiv.

ualladatelství Simáček "napodobením učením"
spr. Simáčekovo

hotel Moravec

spr. Josef Moravec

Feb-tráv '36⁵ 340

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nov. u. vok. ve spojení s pane

pane Kovář, pane Doktor

lid. u. spis. vol.

Feb - Tráv 36⁵ 340

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Substantivizovaná' adjektiva

"jsem dosti bojuá, ale udre je libovolne rozmuo-
řovatí"

Jeb - Tráv '36^J

303

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subst. verb.

"Podst. jm. slne' je velice důležitý' druh našich
jmenn podstatných; proto se ho užívá' v starším
j-e a v lid. ulavě hojné. V novém j-e spis.
se užívá' & nemá vecht; nepřáveu.

Zhst. novotvary: výuka, výučba
významen
učba

večes. vazby: fo dořoučeni' studii' MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
fo dořoučeni' studii'

Jed. brav 736⁵ 411

- ace

v hybrid. tvarech : korunování // -ovace
coronatio

nadání // nadace
fundatio

Jeb-Trav '36⁵ 78

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-at-iny pomy

padesátiny, šedesátiny

"padesátě, šedesátě narozeniny"
"nelze v tou videti chybu"

Jeb-Tráv 36⁵ 328

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-átor

nesji. vedátor

Jeb-Tráv '36⁵ 78

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-č^v

u jmen víceřabičnyh zracovani' Vu

kidič, pokrývác
buric x koubác

Jeb-Tráv '36⁵ 79

jednoslabičná - výslovnost xitelna'

uleč, bic x hradě, dřeč, ryč

xitelna' vlastita kare' u víceřabičnyh
vaxác, buric x krapác, selác

u činitel. kolísání, "v písme je tu pravidlem nečarovati"

lamác, nahřadač, pomahač
sareč, jobaneč, kormasěč

palič, dražděč, kablivač, kidič, slidič
najimač, upominač

pokrývác, fo
b'et u derivatu

vyjimač: hli'dac "xitelna' a rozvodna' výslovnost"

Jeb-Tráv '36⁵ 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-dlo

dvouslabičná < √ krátký bídlo, šídlo
∇ dlouhý krídlo, řídlo, vydlo aj.

u více než dvouslabičných „nečárujeme“
dvánčidlo, napajedlo, tahadlo, bahadlo
čihadlo, lícadlo, spinadlo, šinadlo
rysovadlo, kyvadlo, fýřkyvadlo
struhadlo, kusadlo

tě v derivátech: delna, -delni -delni, -delnicí aj.
X dlouhadlo, dloupadlo, dloufadlo

„pravidelny se učí jen učiniti fýřky“
dosavadnímu koliznímu

Jeb - Fáv 36⁵ 79

- eji koup

vi'ceji, lépeji, suáreji "chyb. 9

Jeb - Tralv 36⁵ 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ova', -ova

neliši'ne

— nova'ova' (maučelka)
— ova' (dcera)

oboji' : ova'

geb. ~~18~~ 1865. 72

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ova'

"frühermalne i s cirku jmeliduu"⁴

Sara Bernhart Ova'

"fodoba bez konc, waji. Mary Pickford,

je proti duchu ces. j-a"

Jed-Trav 7365 72

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- si

324 zájmena se - si se Gladou chybne u. uē-
"uvítáme, když chceme vytrouiti; že toho uého,
to uico, uēde ... nedovedeme blize určit
[Edo si tam je]

X uē- uēdy = - si

stare' tehdy, když dovedeme toho uého ...
blize určit, ale uēchceme"

[uēdo tu je Hadej' Eto!]

"tehdy, když na ouech dvou odstinech
vezalezi" [Vezmi si uējari' tepla' sabaš']

geb-trav 36⁵

-Si u. jistý
jeden

↳ V kterémžto měsíci obřadu městě posunavském
žil ... měšťan pan Filip Kubasta (Klostermann) >

sp. v jistém
v jednom

Jeb - Tráv 36 5 325

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-(j)šič, -ějšič

změny ve vývoji čerňiny

Geol.-Petr. 36⁵ 74

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-tel

„učitelství“

čísitel + zkoumátel

Jeb-trá'v 36⁵ 79

ředitel vztahle' slážením

hlavatel, kažatel, řádatel, vydavatel, vyjednávatel

vykonávatel

čítel, řísitel, kašatel

obyvatel + advokeminy; kašatel'stvo - stov'
obyvatel'stvo

MORAVSKÉ t. 81

ZEMSKÉ

MUZEUM

-telny'
převodně: vykonávající děj frólusnyre ksem vyjd brny'
hojitelu' vody, spánitelny' čiu
časem "přid. jmena -telny' se bezou ve význame něm. -bar,
lat. -bilis: vyplavitelny' = co lze vyplavit;
vyhojitelny' = -o- vyhojiti
Jed. -Fra'v 365 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jednotl.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aby

"chybně u. a"

↳ usnuli, aby se již neprobudili (Kerem) > spr. a
↳ odešla o duels, aby se již nikdy nevrátila
(Sova) >

spr. a již se
nevrátila

Jeb-Travn. 36⁵ 399

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž na zač. souveti'
"z přvodu spojky aniž je patrné, že nemůže stati
na začátku souveti'

Laniž bych te chtěl poučovati, upozornuji
te, že ...

ni nechci te poučovati, ale

Jeb - trav '36⁵ 415

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž by

„často se stáde loud. m. iud.“

Lodiška, aniž by odpověděl (ker) >>

Z uplynulého však asi deset dní, aniž by mne byl
naučil (Arbes) >

pr. aniž odpověděl

Job. Travn. '36⁵ 415

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezesny'
kudamena' gromci' bere sua, tj. bere sp'adu
sen sp'adu
niz. 'bere sui' >

Yed-trav 36⁵ 370

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bextal

dialektismus

sp. bextalo

< b. to nic nepomůže >

Jab-Tráv 36 5 370

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bily' koup. belsi'

sys. beljsi'

Jeb-Trav '36⁵ 74

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blahoborný
vespr. složeniny

Jeb Tráv 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blahostorný
poelle uem'

Jed-Trav 236⁵ 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

buvál

gr-buvál

Jeltrav 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

^{byl}
je to A, Eberý
podle franc.

< Byl to A, Eberý na to první upozornil >
spr. první na to upozornil A

Jeb-Drav 1365 447

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti je + inf-

"kusto je ueniti atp. byva' dnes dakeji"
u. y.
ueniti ueniti

Jeb - Tráv 36⁵ 400

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čas

„Subst- čas urcováme - hlavne se slovesem
lyti (je čas, není čas) - tam, kde jde
o čas objektivní, & něčemu vhodný, ustano-
vený:
je čas jít do školy, na veš adp.

Jeb Tráv 365 404

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čas

nemáme čas // nemáme Edy

„kde se nemáme Edy, nikoli nemáme čas
vsady tam, kde se doplňuje infiu.“

↳ šel bych tam, ale nemáme Edy [jiti], nikoli
nemáme čas. >

Jeb - trav 36^J 404

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číniti

s kyhu uvalu co číniti?

spr. s kyhu ulavivni?

Jed-Trav 36⁵ 404

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

další zprávy n.

↳ uvidíme v d-úce >

sp. v další vyklade,

Jeb-Tráv 36⁵ 303

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dati + inf.

401 c miti vili neco uciniti >

< dal jsem si siti saty >
vedy i moznost

< da se jirovciti >

o vecich: < chyba se da napraviti >

X nehati + inf. + se

'sanklas ulovici osoby s blu, co chce jiná
osoba

< nechal jsem se prohlednout lekarem >

= chci to lekat
tez nedbani, zapomenuti

< sluzba nechala dibe upadnout >

402

Feb - kv 36⁵

dati + inf.

dati slesnouti hlavě podle franc.

Sp. slesniti hlavu

Jeb-Tráv 36⁵ 447

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dati + inf.

"nespr. ve významu faktitivního"

dat smizeti obavám u. rozptýlit

dat klesnouti klavě u. ušest

dat komu vstoupiti u. vjuziti toho

Jed. Tráv '36⁵ 401

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

děkovati za to rovn

zn. učelo to způsobil

~~byl~~ toho funkcíou

Je - trav 365 447

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dele - "reces."

dele sloužit' poddůstojní

in. poddůstojní sloužit' dele

Jeb-Tráv 36⁵ 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

di'ho

pl. di'tzy, di'ter, di'brách ...

niž. di'tka, di'tkou

Geb-Trav '36 5 111

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Al²

"V nč. je spis se jí užívá velmi hojně, ale v uveřod-
ních výkamech, které přislují předl. podle
a vedle. To i ona je stav umělý a nemeli
bychom proto aspoň zapomenuti na podle a
vedle.

Jel-Tráv 365-378

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dlužno

je dlužno

rusicany

Geb. Tráv 36 I 100

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dostáti slibu

chyb. u. dostáti tomu v slibě
v slově

Jel-Tráv. 36⁵ 353

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

drahošame

u. drabý' Edmen

vespr. slozkuina

Jeb Tra'v 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

drahobram

u. drabý zámen podle věm-

Jeb-Brav 236 5 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

druh druhu

< formata' druh druhu >

prý je to spr. u. jeden druhému

"nemí se způsob chybný, ale již v starším jazyce
archaiský"

Jeb - Trač 36⁵ 332

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bruhdy
v starší době 'nědy, občas', nědy 'olim'
ve vřem. 'olim' zgt., arch.

Jed-Trav 36⁵ 325

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

držeti

činitel, slovo, slib

„neprávem se zavazuje“

Jeb-Tráv '36⁵ 347.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

duchapluy'

taju - , vděku -

"něčes. ?"

vlivem ueti

Jeb-tráv 736⁵ 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dvěsetletý!

"jokláda' se ka chybné' 7

m. dvouseletý!

Jeb-Tráv. 36⁵ 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fedrovati

m. ploditi (= skutkem a přizní svou
podporovati)

Jeb-Trav 36⁵ 4/35

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hledati čeho

v j-e obec. a dílem i ve spis.

Co

Jed-tráv 36 5 341

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hraditi'

hrázen u. spr. hrázen
nahražovatí Lu — —

geb - Trabo 736⁵ 40

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hráti housle

sp. na housle

X sp. hráti první housle
part prvníh housli' >

Jeb - tra'v 36⁵ 347

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hrati Earty

sp. v Earty

Jeb - Trair 736⁵ 341

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hráti roli

sp. učeb. význam, důležitost

(koli může hráti herec)

Jeb-Drav 365 447

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Chmura

Mgr. Chmura

Jel. 17. 18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chyb⁴ti
co ti chyb¹í?

sp¹o co ti je²?

Čeb - Tráv 36⁵ 208

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

javobuynj
nespr - slozemiua

JeG Fra'v 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jarobujny

podle něm.

geb-trav 736⁵ 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeden

uvádějí: „byla označována za vespr, za uafodobemí

neuvádějí“
potřebná v důzase <jedna vlastního vedělá jara>
při zřetelneke vyjadřování

<kulha' na jedne uobu>
někdy souhlasně <dejte mi Ea'ou // jedne Ea'ou>
„Edo je vědomí různého počtu stue“ 4

Jed-Tráv 136⁵ 337

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jednatí se oč

"užerí jedná se a jde, běží oč je významný
rozdiel: jedná se o to, o tom = vyjednáva sa,
je pojednání (porady, atd.) j - jde, běží = záležet

na oču, je důležité, slyš se atp., na pr.:
jde mi jen o pravdu. ... Často se říká,
chybně: jedná se mi jen o pravdu atp.

Jed-
pode MORÁVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM NÚČ 10, 71
70-

jedna' se mi o pravdu
spr. jde p'běti mi o pravdu
X spr. jedna' se o to 'vyjednuva' se
je jedna' >

~~Feb - Tráv~~ '36⁵ 375

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

již ušel. v původ. výzu.
v čes. už ve stol. 14., pravidlem od st. 15.

↳ od jji' bratra >
↳ kšbl jsm jji' bratra >

"Novota zlyt. a nemístná"

Jeb-trav 36⁵ 146

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jič v fířel. výzu.
už v stc. jěřih
dnes i zlyt. archaismus

geb-trav 365 145

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jinou se + inf.
resp. u. začít u učeb. nového spis-u

< jel se psát dozis >

X sp. < Dvoj se jely staveti hradu >

Jeb-Tráv 365 346

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti k³ + subst. verb.

v lid. uluvě
spr. lze to dostati

~~byť~~

Jed. - Tráv 365 186

byť je & pronajmouti!
spr. byť lze najmouti.

t. 402
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kdysi X uředy
jiudy, dřive

Edysi 'v určité době, jenže už levím, v šteré' >

< bylo Edysi v zimě >

X dřive, jiudy colim

< dřive se u nás nosily droje >

< jiudy se choděvalo na jřastě >

Jeb - Tráv 365 325

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kinoherec

vespr. složenina

Jed Tráv 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Liuberec

vesp. , olivem něm.

Jed - Tráv 36⁵ 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

komuata < caminata

mu. fosilj

Jeb-Trav 7 36⁵ 435

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Konopřický

nezpr. podle něm.

Jeb-Trav 2365 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kraj²

↳ Šel bych s uem kraj světa →
"části" na kraj²

Jed-trav 36⁵ 342

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

křítal // křítal

Jeb-Brav 736⁵ 49

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ku³

spr-jen fied saull, netuou n. netozubuan,
nejcarketi fied p-

jiude wespr.

Jeb-Brav² 36⁵ 29

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kužel

opr. Kužel

9. 6. 1828

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

k vůli

< nedorozumění vzniklo slyše tebe // pro tebe >
vítě. k vůli tobě

Feb-Tráv 36⁵ 381

"Užívá se ho správně jen o osobách, které
shukně vůli mají"
< Udělám to k vůli tobě >

MORAVSKÉ 371
ZEMSKÉ
MUZEUM

lečba

207. u. lečení'

Jed-Tráv 736⁵ 411

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

liptavský spr

spr. liptavský

podle Liptauer

Job-~~Trav~~ 36 5 447

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Loutkoherec

resp. složenina

Job Tráv 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Loutkoherec
Zino —

podle něm

Jeb - Tráv 736⁵ 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lira

gr - lira

Feb 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lxelo

lx lxe
neujalo 4

Jeb-Trav 236⁵ 238

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

misses Folio

lid. u. to

Jeb-Trav 36⁵ 258
372

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

miti + inf

"Učeme s inf. značená pojistnost."

chyb. "o nejistém, nezaručeném torreni m. ind. s. inf."

Zna být nemocen m. je inf nemocen

Jeb-Tráv '36^J 401

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

musiti

známena' povinnost', nutnost
ale také' grandezadobnost

L to musi' byt' hodný' člověk >

// to je asi, nejspíše (podle všeho)
dobry' člověk

Jed - brávo 2365 407

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

uaby'vati' rozšírení'

vesp.

Jeb - Tráv 36⁵ 346

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nacházeť se // nalézt se

ležba se naléza // nacházi na stole

sp. je // leži

"Nalézá se, nacházi (najde) se to, co hledáme: ta
ležba se už našla (protože jsme ji hledali);"

"vespr. jsou tato slova fořud, fořud jich určujeme
místo byti, státi, rasti, vyžítovati se."

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
Jed. inv. 36⁵ 447

namísto

v lid. učebně u. místo¹⁺²

spis. jaz. se tomu vyžije

Feb - trav 36⁵ 373

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nápadný

podle auffallend nový význam
řádně čes. slovo ho přesně nevypovídá je
(sr. vojny, pateny)

Jeb-Trad 36⁵ 447

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

narpauef

gr. narpauef (v)

Jeb-Tráv 736⁵ 367

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

navrhovouti / navrhovati (si) na co
při- , z-

spri- čem

Jeb - Tráv 736⁵ 354

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nechat

nespr. nech
spr. wechej

Jed-Tráv 236⁵ 206

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nejvyšší čas

chyb. u. srovnání

Jel-Trav 36⁵ 404

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ne- - než[✓]

↳ neprosim, než jedva svého trádám. >
"archaisické"

Jeb-Tráv 36⁵ 268-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

06

chyb. dvír o velikosti 30 m delky
spr. dvír dlouhý 30 m

člověk o chorobných očích
spr. 57

společnost o omezeném ručení
spr. 57

tělesa o různých teplotách
spr. různé tepla
různé teploty

Teplota 36,5 37,5

oldři o výšce 10 m
spr. vysoký 10 m

t. 382

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obdivovati co
fr. diviti se čemu
fodiviti

Jeb-trar 36⁵ 354

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

od² - k³

od domu & domu
od slova & slova

spr. slovo od slova
domu od domu

Job - Trav 36⁵ 342

ode die & die

spr. die ode die

vou Tag zu Tag

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

t. 435

odpustiti co

u. oeho

Jeb-Tráv 1365 341

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odstoufiti co
u- čeho

Jeb-Trav 36⁵ 341

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odviseti od²

spr. zaviseti na⁶

Jel-Drav 36⁵ 374

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odvolávaní se na toho

spz. odvolati se / - avati se k vy^ustupu soudu

Jeb-Tráv 36⁵ 345

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohledně²

x ohledný¹ c ohledně¹ u¹ se, sebrný¹)

küchrichtlich

c. o tom, stran Foto

Geb. Ort 1, § 246

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohledně² L. dicitur →

„napodobenku něm.“

chyb. u. strany)²

Jeb - tra' 336⁵

381

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

olejomalba

ca. olejová malba

Jeřábek 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

olejomalba

m. olejová malba

Jeř-Třav 36⁵ 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

omezit se uac

↳ na nejdůležitější věci →

sp. spojit se s čim

arg.: omezit lze právo, svobodu, úkol

Jeb-Prav 736⁵ 374

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

on u. to

< Dnes ... se narodil v ... slavný čes. spisovatel.
Je jím sv. Čech >

Sp. Je to
< Byval jsem silný Evřák, ale už jsem
nepsem >

Sp. ab už nepsem

Jeb-Tráv 36⁵ 316

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oproti³

modávno vzniklé
chyb. m. proti

Jed. Tráv 379

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ovlivnití toho
beeinflussen
spr. působiti na toho ...

Jeb-Tralv 36⁵ 447

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jan + marš.

doty
poslanec
představa

spz. — ra ✓
— kvě

Jeb - Tra v 365 71

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

parolod
u. parniš

Ještěbáň 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

parolod

ni. parniš

Feb - trav 736⁵ 9D

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

parostroj

u- parní stroj
Gebrüder 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

parostroj

m. parní stroj

Jeb-Trav 1365 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- pluy'
ducha-, tajn-, ohledu-, vdeku-
"vláveni větu." "učes?"

Jel - Fráv 36⁵ 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podlehati

nepodléhá to fochy brastem

chyb. m. je to nepochybne'

spr. p-ti za čoum, ~~čestka~~, ~~736~~ 5 353
melze o tom fochy borato

Jeb-trav 736 5 353

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podmíněti / -mínováti co
spr. byti podmínkou celso

Jeb-Tráv 36⁵ 447

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

połud połuniv.

spr. - li, jekuse, edz

↳ połud chceš, udele; to >

Spr. chceš-li

X spr. 'holič, do šere mýz'

↳ pracoval [połud], połud mohl >

MORAVSKÉ
ZEŇSKÉ
MUZEUM

Feb. trav. '36⁵ 477

područ se týče
↳ o tom rozhoduje úřad A, pokud se týče
B >
spr. nebo // třeba-li // někdy

Jed - tráv > 365 417

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pokud se týče mne
spr. co se týče mne

Jeb-Tralv 365 417

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poruoci' 2 || s poruoci' 2
< p-i' poruoci se zvidilo >
spr. poruocem

< uakveriti kruh p-i' kruzidla >
spr. kruzidlem

Jeb-Trav 36^J 380

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

po prvé - po druhé ...

chyb. m. predne - za druhé ...

opr. < po prvé jsem to udělal dobře, po druhé

spatně >

Jeb - trav 36⁵ 268

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poslednější spodst. n.

Lp-i' e nezda' správne' >

sp. poslední věc
věc na posled vzpomínka

Jeb-črāv 36⁵

304

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

posléze

v řadě: nejprve - pak - potom - posléze

sp. na souec // součine

posléze znamená od původu 'později' →

Jeb-Tráv 236⁵ 268

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poke'

„nemí uespr.“

= po té době

Jed-Tráv 736⁵ 377

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pracovati o čem
Lo novém spise >

spis.

Jeb - Trau 736⁵ 375

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Frachnic

ob. m. spis. francis

geb-trav 365 48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

S právkem // právkem
starší novější

Jed - Tráv '36⁵ 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

procesi' dial. m. procesi' & prositi
Jeb-Trav 736⁵ 436-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prost² c zproščen, osvobozen'

spr. < jsem prost slibu >

nespr. < l'loha je prostá chyb >

spr je bez chyb

Geb - Trav 36 5 346

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- prostý
likuprostý

vli'vem něm. "něčes"?

Geb-tráv 36^J 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

proti-

- služba

- strana

sp. odsluha

protivní strana

ale ujalo se: protireformace protivitelé,
- jed, - dva, 1, 111

vlivem gegen-

Feb-Trav 36⁵ 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řadčiti řad ky'ni v čem
řad řad'ni v uaboženství
uc. řadčiti řad

Jeb - Tráv 36⁵ 378

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predjetí čemu

spis CO

„vlivem něm.“⁴

Jeb-Trab 36⁵ 258

< pohromě >

spis pohromě

341

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predhoditi / predharovati v praver. smyslu

resp. u. vycitat.
Hlata vycity

Jed-trav '36⁵ 353

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

přiblížit se k městu

X přiblížit se pravdě

Jeb-Brav '36⁵ 353

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

průchazeti

to často průchazi

spz. to se stává // průchazi // býva

Jeb - tra'v 736 5 447

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fríčázeť

roslina fríčázeť

spz. koste

Jel-Tráv 36⁵ 447

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

přicházejí v úvahu

sp. jde o to

může jít o to, k tomu je třeba přihlížet

to je důležité

Geob-Brad 736 5 447

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ptáci' blisk
spr. lep

Vogelleim

Jeb-Trav 365 435

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

puđa

< vyplena ualyva, puđy >
nalyva' na puđe ✓
spr. s'ru' se, uyi'ua'

Jeb - trav 36⁵ 34/6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozkuměti co

spř. čemu

vličen cixim

Jeb-Trav 36⁵ 354

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ředitel

ředitel

< řie-

Jeb-řav 36⁵ 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

říditi se podle^z
spis. příkladem

Jeb-Tráv 36^J 363

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

57

"v lid. uluvě často u. instr. proskalo"
(jetí s vozem, s dráhou, je s klu vinem,
baviti se s čití >

spr. instr. bez s
X baviti se s klu

Jel-tráv > 365 363

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

57 m. iust
lid. hářeti s člu
trásti se stromem

Jeb-Tráv 236^J 358

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

S sebou

spr. vezmi mě s sebou

X nepř. přijdu s sebou

člověku to s sebou

u. s sebou
s vámi

u. s sebou, s uke
tate, zrovna

Jeb - Tráv 136⁵ 314

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Samotou, -fuy'

resp. m. salu

↳ chle'b z samotue'ho žita >

↳ tebe samotue'ho se to uetj'ce >

spr. samotue'ho

Jeb - Dra'v 36⁵ 318

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Samozřejmě
podle selbstverständlich

< je to s - e' >

sp. úplně zřejmě
jasmu!

rozumí se to samo sebou

Jeb-Tráv 36⁵ 318

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

seč uohl

spr. co uohl podle seč byl

Job - Tráv 736⁵ 448

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

scházeň

= chyběti

scházeň mi peníze

Jeb - Tráv 736⁵ 208

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM